

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
31. DECEMBAR 2011. GODINE

SADRŽAJ

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	1 - 2
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Izvještaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 37
Analize uz finansijske izvještaje za 2011. godinu	38 - 50
Izvještaj u skraćenom obliku	51 - 55

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA AKCIONARIMA HIPOTEKARNE BANKE A.D., PODGORICA

Izvještaj na finansijske izvještaje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2011. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2011. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Izvještaj o drugim pravnim i regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, rukovodstvo Banke je pripremilo analize uz finansijske izvještaje koje su prikazane na stranama od 38. do 50. Informacije prikazane u analizama uz finansijske izvještaje ne čine sastavni dio finansijskih izvještaja Banke. Ove informacije su odgovornost rukovodstva Banke. Ove informacije su pravilno izvedene iz osnovnih finansijskih izvještaja koji su pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, koji su prikazani na stranama 3-6 i zasnovani su na računovodstvenoj evidenciji Banke.

Podgorica, 15. maj 2012. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Stephen Fish
Partner

Draško Popović
Ovlašćeni revizor

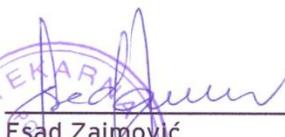
BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	2011.	2010.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	11,405	9,634
Rashodi kamata	3.1, 4b	(3,873)	(3,433)
Neto prihodi od kamata		7,532	6,201
Troškovi za gubitke	3.6, 5	(2,160)	(1,334)
Neto prihodi		5,372	4,867
Prihodi od naknada	3.1, 6a	3,817	3,105
Rashodi naknada	3.1, 6b	(645)	(465)
Neto prihodi od naknada		3,172	2,640
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		8,544	7,507
Ostali prihodi, neto	7	511	399
Opšti troškovi	8	(7,379)	(6,827)
NETO PRIHODI PRIJE VANREDNIH STAVKI		1,676	1,079
Vanredni prihod		27	263
Vanredni rashod		(13)	(35)
Neto vanredni prihod		14	228
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	9b	1,690	1,307
Porez na dobit	3.3, 9a	(168)	(15)
NETO DOBIT		1,522	1,292

Napomene na stranama od 7 do 38 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 16. januar 2012. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Aleksandar Mitrović
Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	2011.	2010.
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	10	38,500	24,247
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, izuzev akcija		26	42
Krediti i poslovi lizinga	11	109,470	98,352
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	12	2,569	1,093
Faktoring i forfeting		9	-
Potraživanja iz kastodi poslova		39	23
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	1,950	1,742
Stečena aktiva	14	478	485
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	15	230	99
Ostala aktiva	16	2,641	3,190
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	16	(319)	(485)
Ukupna aktiva		155,593	128,788
PASIVA			
Depoziti	17	97,853	85,133
Obaveze po osnovu kastodi poslova		247	49
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	18	26,887	15,000
Obaveze prema Vladi	19	2,889	2,716
Ostale obaveze	20	3,952	3,773
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	21	675	494
Ukupne obaveze		132,503	107,165
KAPITAL			
Akcijski kapital	22	16,006	16,006
Emisiona premija		7,444	7,444
Revalorizacione rezerve		(54)	1
Nepokriveni gubitak		(306)	(1,828)
Ukupan kapital		23,090	21,623
Ukupno pasiva		155,593	128,788
VANBILANSNA EVIDENCIJA	24	388,819	289,488

Napomene na stranama od 7 do 38 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 16. januar 2012. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
 Glavni Izvršni direktor

Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

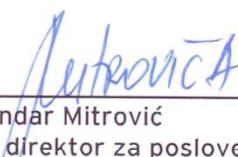
U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Emisiona premija	Revalorizacione rezerve	Nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje, 1. januara 2010.	16,006	7,444	-	(3,120)	20,330
Efekat svođenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	1	-	1
Dobit tekuće godine	-	-	-	1,292	1,292
Stanje, 31. decembra 2010.	<u>16,006</u>	<u>7,444</u>	<u>1</u>	<u>(1,828)</u>	<u>21,623</u>
Stanje, 1. januara 2011.	16,006	7,444	1	(1,828)	21,623
Efekat svođenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(55)	-	(55)
Dobit tekuće godine	-	-	-	1,522	1,522
Stanje, 31. decembra 2011.	<u>16,006</u>	<u>7,444</u>	<u>(54)</u>	<u>(306)</u>	<u>23,090</u>

Napomene na stranama od 7 do 38 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 16. januar 2012. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

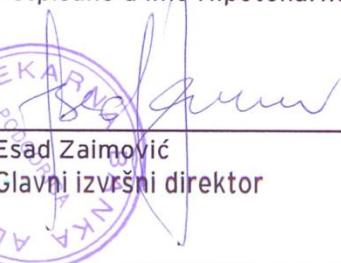
IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31.
DECEMBRA 2011. GODINE

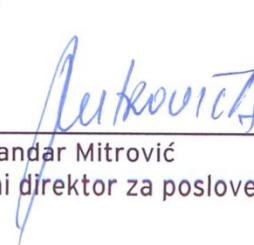
U hiljadama EUR	Napomena	2011.	2010.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Primljene kamate i naknade		16,406	11,745
Ostali prilivi		22	88
Plaćene kamate i naknade		(4,610)	(2,669)
Plaćanja zaposlenima i dobavljačima		(8,676)	(7,098)
<i>Neto priliv gotovine prije promjena poslovne aktive i pasive</i>		<u>3,142</u>	<u>2,066</u>
Promjena poslovne aktive i obaveza			
Povećanje plasmana komitentima, neto		(12,112)	(24,226)
Povećanje/(smanjenje) ostale aktive, neto		230	335
Povećanje depozita komitenata		12,720	15,398
Prilivi po osnovu kastodi poslova		139	26
Smanjenje ostalih obaveza		306	(2)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		<u>4,425</u>	<u>(6,403)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
Nabavka opreme i nematerijalnih ulaganja		<u>(918)</u>	<u>(1,155)</u>
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		<u>(918)</u>	<u>(1,155)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
(Odlivi)/prilivi po osnovu kredita i pozajmica		12,060	11,507
(Odlivi)/prilivi po osnovu kupovine i prodaje hartija od vrijednosti, neto		(163)	158
Prilivi po osnovu ulaganja u kapital drugih pravnih lica, neto		-	-
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća, neto		(1,437)	-
<i>Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>		<u>10,460</u>	<u>11,665</u>
Efekat kursnih razlika		286	223
<i>Neto povećanje u gotovini i gotovinskim ekvivalentima</i>		<u>14,253</u>	<u>4,330</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine		<u>24,247</u>	<u>19,917</u>
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine</i>		<u>38,500</u>	<u>24,247</u>
Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenta:			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.4, 10	<u>38,500</u>	<u>24,247</u>
		<u>38,500</u>	<u>24,247</u>

Napomene na stranama od 7 do 38 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 16. januar 2012. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Hipotekarna banka A.D. Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitentata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 26 od 21. novembra 2001. godine, Banka je dobila odobrenje za dalji rad.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun. Pored bankarskih poslova iz prethodnog stava, Banka može da obavlja i slijedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i dr.),
- izdavanje, obrada i evidentiranje platnih instrumenata,
- platni promet u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet,
- finansijski lizing,
- poslove sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti,
- trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
  - a) stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
  - b) finansijskim derivatima,
- depo poslovi,
- izrada analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti privrednih društava i preduzetnika i drugim pitanjima u vezi poslovanja,
- iznajmljivanje sefova,
- poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove u odnosu na poslove banke i poslove neposredno povezane sa poslovima Banke, u skladu sa ovim Statutom.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Odbor direktora Banke ima dva stalna tijela i to: Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom. Članove Odbora direktora Banke bira Skupština akcionara Banke. Odbor direktora Banke ima 5 (pet) članova, od kojih većina nijesu zaposleni u Banci.

Sjedište Banke je u Podgorici, u ul. Josipa Broza Tita br. 67. Na dan 31. decembra 2011. godine Banka ima 163 zaposlenih radnika (31. decembra 2010. godine: 155 zaposlenih radnika).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 69/2005, br. 80/2008 i br. 32/2011), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list RCG“, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja ("MSFI") primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Centralne banke Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS1 „Prikazivanje finansijskih izvještaja“.

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2011. godine prvenstveno u dijelu obračuna ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata i dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 - „Finansijski instrumeniti: objelodanjivanja“. Banka obračunava iznos ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata u skladu sa relevantnim propisima Centralne banke Crne Gore (napomena 3.7.). Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrijednovanje ispravki vrijednosti i rezervisanja za procjenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih gotovinskih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 - „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje“. Pored toga, Banka suspenduje obračun kamate na kredite klasifikovane u kategorije C, D i E („nekvalitetna aktiva“ u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama Sl. list RCG br. 60/08 i 41/09), pri čemu je Odlukom takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao "otpisani krediti".

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3. koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna valuta Banke je euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Procjene i prosudivanja se donose na osnovu istorijskog iskustva i drugih činilaca, uključujući očekivanja u pogledu budućih događaja za koje se vjeruje da su u okvirima datih okolnosti razumna, gdje rezultati daju dobru osnovu za procjenu knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive koje se ne mogu jasno sagledati iz drugih izvora. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sledećim bilansnim pozicijama:

- Rezervisanja po kreditima i kamatama
- Rezervisanja za depozite kod drugih banaka
- Rezervisanja za trajne uloge
- Rezervisanja za vanbilansne stavke
- Rezervisanja za otpremnine
- Rezervisanja za sudske sporove
- Fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve instrumente, prema cijeni amortizacije uz primjenu metode efektivne kamatne stope. Metod efektivne kamatne stope je metod izračunavanja cijene amortizacije finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza i alokacije prihoda po osnovu kamate ili rashoda po osnovu kamate na odgovarajuće vremenske periode. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja ili prilive tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je to izvodljivo, kraćeg perioda na sadašnju vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja) ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta.

Prihodi od naknada i provizija se uglavnom evidentiraju prema načelu nastanka poslovne promjene u periodu kada su usluge izvršene. Naknade za neiskorišćene kreditne linije se razgraničavaju (zajedno sa povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope za kredit.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/2004, br. 40/2008, br. 86/2009, br. 73/2010 i br. 40/2011). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi od 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Porezi i doprinosi (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Tekući porez na dobit (nastavak)

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.4. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izvještaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac, sredstva kod Centralne banke Crne Gore uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu.

3.5. Ulaganja u kapital drugih pravnih lica i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i dužničke hartije od vrijednosti.

U nemogućnosti da se tržišno valorizuju, ulaganja u kapital drugih pravnih lica se vode po metodu nabavne vrijednosti za koju rukovodstvo smatra da je približna fer vrijednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije trajno obezvrijedeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanji vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Krediti

Krediti odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Krediti su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, umanjenog za otplaćenu glavnici i ispravku vrijednosti koja se procjenjuje primjenom metodologije koju je propisala Centralna banka Crne Gore, koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

3.7. Rezervisanja i obezvrjedenje nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i 41/2009) odnosno u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 64/2009, 87/2009, 66/2010 i 70/2010) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku, način obračuna i suspendovanja nenaplaćene kamate i način utvrđivanja minimalnih rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjena obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Na osnovu navedene Odluke, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cijelosti naplaćene
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) - u koju se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate
- kategorija C (substandardna aktiva) - sa podgrupama C1, C2 i C3 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu
- kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cijelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna
- kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Iznos rezerve za potencijalne gubitke nije predviđen za plasmane Banke klasifikovane u kategoriju A. Procjenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 3% na plasmane klasifikovane u kategoriju B, od 15% do 50% na plasmane kategorije C, 75% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.7. Rezervisanja i obezvrjedenje nenaplativih potraživanja (nastavak)**

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore suspenduje se obračunata nenaplaćena kamata i nevrši dalji obračun kamate na nekvalitetnu aktiju, izuzev ukoliko je nekvalitetna aktiva obezbjeđena kvalitetnim sredstvima obezbjeđenja i nalazi se u procesu naplate, uz očekivanje da će se povraćaj aktive ostvariti u razumnom vremenskom roku, koji u principu nije duži od tri mjeseca. Ukoliko Banka obustavi obračun kamate na nekvalitetnu aktiju, dužna je da dalji obračun kamate po istom osnovu vodi u vanbilansnim evidencijama i da u postupku klasifikacije, obračunatu kamatu klasificuje u kategoriju E. Odlukom je takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpisne iz bilanske aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao „otpisani krediti”.

Shodno Odluci, rezerva za gubitke po stawkama aktive obračunava se na osnovu knjigovodstvene vrijednosti uz prethodno oduzimanje odbitnih stavki sredstava obezbjeđenja po osnovu:

- novčanog depozita i
- neopozive garancije Vlade Crne Gore
- neopozivih garancija zemalja ili centralnih banaka zemalja OECD-a, banaka sa rejtingom minimalno BBB+, utvrđenim od rejting agencije Standard & Poor's, odnosno ekvivalentnim rejtingom drugih međunarodno priznatih rejting agencija i pravnih lica čije poslovanje kontroliše Centralna banka Crne Gore.

U skladu sa izmjenama i dopunama navedenih odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, Banka je primjenila sljedeće procente i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti:

Kategorija rizika	Na dan 31. decembra 2011. godine		Na dan 31. decembra 2010. godine	
	% rezervisanja	Dani kašnjenja	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	-	<30	-	<30
B	3	31-90	3	31-90
C1	15	91-150	15	91-150
C2	30	151-210	30	151-210
C3	50	211-270	50	211-270
D	75	271-365	75	271-365
E	100	>365	100	>365

3.8. Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplata i fiksnim dospjećem, za koja rukovodstvo Banke ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Banka prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklassificuje kao raspoloživa za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća evidentiraju se po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrijednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvrjedenja. Amortizovana vrijednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospjeća.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazujući u okviru prihoda od kamata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.9. Poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja**

Poslovni prostor i ostalu fiksnu aktiju predstavljaju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva su sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi remonta i generalnih popravki poslovnih prostora priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti poslovnih prostora odnosno opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobici nastali pri otuđenju ili rashodovanju poslovnih prostora i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i sadašnje vrijednosti po kojoj se poslovni prostor odnosno oprema vodi, i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha u periodu u kom je nastalo otuđenje ili rashodovanje.

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja koja su nabavljeni kapitalizuju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i eventualno umanjenje vrijednosti uslijed obezvrijđenja.

Troškovi koji se direktno mogu povezati sa određenim softverom i koji će generisati ekonomsku korist u periodu dužem od jedne godine, evidentiraju se kao nematerijalna ulaganja. Troškovi održavanja i razvoj kompjuterskih softvera se evidentiraju kao trošak u trenutku njihovog nastanka.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora, opreme i nematerijalnih ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stope, s ciljem da se poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja u potpunosti otpisu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Primjenjene stope su sljedeće:

Glavne grupe	Stope amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Građevinski objekti	2.00	5.00
Motorna vozila	15.00	15.00
Namještaj i ostala oprema	15.00 - 20.00	20.00
Kompjuterska oprema	33.33	30.00
Softver	20	30.00

U skladu sa članom 13 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02, 80/04, „Sl. list CG“, br. 40/08, 86/09, 73/10, 40/11) metod obračuna amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od metoda obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, dok se amortizacija svih ostalih stavki ostale fiksne aktive čija je vrijednost veća od EUR 300, uključujući i aplikative softvere obračunava primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu, bez obzira na datum aktivacije.

Obračun amortizacije poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i nematerijalnih ulaganja za poslovne svrhe počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Kapital Banke

U okviru kapitala Banke iskazani su akcionarska glavnica, emisiona premija, rezerve Banke i nepokriveni akumulirani gubitak.

Aкционarska glavnica Banke obrazuje se iz uloženih sredstava osnivača i akcionara Banke u novčanom i nenovčanom obliku. Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisa u kompjuterskom sistemu Centralne Depozitarne Agencije. Izvod iz registra Centralne Depozitarne Agencije je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

Sopstvena sredstva banke, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list RCG“ br. 38/11) čine:

- 1) osnovni elementi sopstvenih sredstava, koji se uključuju u izračunavanje osnovnog kapitala;
- 2) dopunski elementi sopstvenih sredstava, koji se uključuju u izračunavanje dopunskog kapitala I, i
- 3) dopunski element sopstvenih sredstava, koji se uključuje u dopunski kapital II.

Osnovni elementi sopstvenih sredstava banke su:

- 1) uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašcene akcije;
- 2) naplaćene emisione premije;
- 3) rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve);
- 4) neraspoređena dobit iz prethodnih godina;
- 5) dobit u tekućoj godini za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital;
- 6) kapitalna dobit ostvarena kupovinom i prodajom sopstvenih akcija.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava banke koji se uključuju u dopunski kapital I su:

- 1) nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija;
- 2) iznos opštih rezervi, a najviše do 1.25% ukupne rizikom ponderisane aktive;
- 3) subordinisani dug, za koji su ispunjeni uslovi predviđeni ovom Odlukom;
- 4) hibridni instrumenti, za koje su ispunjeni uslovi predviđeni ovom Odlukom;
- 5) revalorizacione rezerve.

Subordinisani dug za koji su ispunjeni uslovi predviđeni ovom Odlukom se može tretirati kao dopunski element sopstvenih sredstava koji se uključuje u dopunski kapital II banke, ukoliko:

- 1) je dug u cijelosti uplaćen;
- 2) banka ne garantuje otplatu duga u bilo kojem obliku;
- 3) je, u slučaju stečaja, odnosno likvidacije banke, dug podređen drugim obavezama i isplaćuje se tek nakon podmirenja obaveza prema drugim povjeriocima;
- 4) ugovor sadrži klauzulu zabrane isplate kamata i glavnice, čak i nakon dospjeća duga, ako bi tom isplatom iznos sopstvenih sredstava pao ispod propisanog nivoa;
- 5) je rok dospjeća duga unaprijed određen, duži je od dvije godina i ne može se otplatiti prije ugovorenog roka dospjeća;
- 6) je o subordinisanom dugu zaključen pismani ugovor koji pored uslova iz tač. 2 - 5 ovog člana, sadrži i napomenu da se subordinisani dug ne može smatrati depozitom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Naknade zaposlenima

Doprinosi kojima se obezbjeduje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeduje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Opštim i Granskim kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata. U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2011. godine, izvršeno je rezervisanje obračunato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju zaposlenima nakon ispunjenih uslova.

3.12. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identificuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerojatnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**4. PRIHODI I RASHODI KAMATA****a) Prihodi od kamata**

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	86	51
- Centralne banke	13	11
	99	62
Krediti:		
- preduzećima	8,109	6,463
- fizičkim licima	3,195	3,109
	11,304	9,572
Poslovi otkupa	2	-
	11,405	9,634

b) Rashodi kamata

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Depoziti:		
- finansijskih institucija	565	885
- državnih organizacija	40	61
- privrednih društava	777	837
- fizičkih lica	1,451	1,314
- ostalo	132	86
	2,965	3,183
Krediti i ostale pozajmice:		
- finansijskih institucija	840	192
- državnih organizacija	68	58
	908	250
	3,873	3,433

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE**a) Knjiženja na teret prihoda**

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Neto, rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- depozita kod banaka u inostranstvu	3	4
- kredita	1,846	1,220
- kamata	232	147
- rizik zemlje	(40)	45
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije	(126)	(112)
- ostala potraživanja	(7)	7
- naknade zaposlenih (napomena 20)	9	3
- vanbilansnih stavki	160	20
- operativni rizik	83	-
	2,160	1,334

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE (nastavak)

b) Promjene na računima obezvrđenja nenaplativih potraživanja i rezervisanja

U hiljadama EUR	Krediti i poslovi lizinga (napomena 11)	Kamate (napomena 16)	Rizik zemlje (napomena 16)	Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 16)	Stečena aktiva (napomena 16)	Ostala potraživanja (napomena 16)	Operativni rizik (napomena 21)	Vanbilansna evidencija (napomena 21)	Ukupno
Stanje, 1. Januara 2010.	2,085	6	9	247	-	1	300	195	2,843
Obezvrđenje / rezervisanje u toku godine	1,220	147	45	-	-	11	-	20	1,443
Ukidanje obezvrđenja / rezervisanja	-	-	-	(112)	-	-	-	-	(112)
Korišćenje rezervisanja	-	-	-	-	-	-	(21)	-	(21)
Prenos u/iz vanbilansa	(648)	(143)	-	-	268	6	-	-	(517)
Stanje, 31. Decembra 2010.	2,657	10	54	135	268	18	279	215	3,636
Obezvrđenje / rezervisanje u toku godine	1,846	232	-	-	-	3	83	160	2,324
Ukidanje obezvrđenja / rezervisanja	-	-	(40)	(126)	(8)	2	-	-	(172)
Korišćenje rezervisanja	-	-	-	-	-	-	(62)	-	(62)
Prenos u/iz vanbilansa	(492)	(229)	-	-	-	-	-	-	(721)
Stanje, 31. decembra 2011.	4,011	13	14	9	260	23	300	375	5,005

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA****a) Prihodi od naknada**

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Naknade po kreditima	838	707
Naknade po vanbilansnim poslovima	511	348
Naknade za usluge platnog prometa	1,669	1,530
Naknade po osnovu brokerskih poslova	4	4
Naknade za kastodi usluge	22	12
Naknade po osnovu poslova sa karticama	235	181
Ostale naknade i provizije	538	323
	3,817	3,105

b) Rashodi naknada

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Naknade Centralnoj banci Crne Gore	179	159
Naknade drugim bankama	73	70
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	313	187
Ostale naknade i provizije	80	49
	645	465

7. OSTALI PRIHODI, neto

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Dobici po osnovu nerealizovanih i realizovanih kursnih razlika, neto	286	223
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	132	83
Prihod od trgovanja hartijama od vrijednosti	71	88
Dobici po osnovu prodaje stečene aktive, neto	8	5
Ostali prihodi	14	-
	511	399

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**8. OPŠTI TROŠKOVI**

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Neto zarade	1,941	1,684
Porezi i doprinosi na zarade	1,309	1,181
Naknada za topli obrok i prevoz	31	47
Naknade članovima Odbora direktora i Odbora za reviziju	78	91
Troškovi otpremnina za dobrovoljno napuštanje radnog mesta	18	27
Troškovi usluga procesing centra	62	60
Troškovi službenih putovanja	74	75
Troškovi reprezentacije	106	95
Troškovi zakupa	831	1,010
Troškovi održavanja imovine i opreme	336	269
Troškovi amortizacije:		
- nekretnina, postrojenja i opreme (napomena 13)	483	368
- nematerijalnih ulaganja (napomena 16)	287	238
Troškovi obezbjeđenja	287	223
Troškovi osiguranja	47	63
Troškovi poreza	198	67
Troškovi reklame	204	250
Stručne usluge	267	211
Troškovi CDA i brokerskih usluga	19	30
Usluge telekomunikacija i poštarine	207	174
Troskovi električne energije, grijanja i vode	62	57
Kancelarijski materijal	127	83
Troškovi ugovora o djelu	25	47
Sponzorstva	148	92
Troškovi migracije	-	25
Troškovi otpisa spornih potraživanja	-	32
Troškovi korekcije potraživanja-svođenje na fer vrijednost	41	-
Troškovi mjenica i blanketa	31	30
Ostalo	160	298
	7,379	6,827

9. POREZI I DOPRINOSI IZ DOBITKA**a) Komponente poreza na dobit**

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Tekući porez	177	-
Odloženi poreski rashodi	(9)	15
	168	15

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**9. POREZI I DOPRINOSI IZ DOBITKA (nastavak)**

- b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobiti prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Dobit prije oporezivanja	1,690	1,307
Porez na dobit po stopi od 9%	152	118
Iskorišćeni nepriznati poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka prethodnih perioda	-	(121)
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaje u poreske svrhe	21	3
Ostalo	(5)	15
 Poreski efekat na bilans uspjeha	 168	 15
Efektivna poreska stopa	9.94%	1.15%

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 21 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 26 hiljada) (napomena 20) odnose se na oporezive privremene razlike između poreske osnovice po kojoj se poslovni prostor i ostala fiksna aktiva priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Banke.

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	1,824	1,626
- u stranoj valuti	297	103
Žiro račun	7,145	6,928
Korespondentni računi kod inostranih banaka	13,817	8,961
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	6,684	3,444
Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu	8,378	3,015
Pokriće po garancijama	36	-
Depoziti kod banaka u zemlji	319	170
 	 38,500	 24,247

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA (nastavak)**

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“ br. 35/2011 od 1. jula 2011. godine).

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom stope od 9.5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana, i stope 8.5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine, odnosno u roku kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa od 9.5%.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke Crne Gore u inostranstvu. U skladu sa navedenom Odlukom, Banka može takođe da do 25% obavezne rezerve drži u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Na 25% ukupno izdvojenih sredstava obavezne rezerve banke, Centralna banka Crne Gore obračunava kamatu po stopi od 1% na godišnjem nivou, a plaća do osmog u mjesecu za prethodni mjesec. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR.

Korespondenti računi i depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 22,230 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 11,973 hiljade).

Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2011. u iznosu od EUR 8,378 hiljade se odnose na tri depozita oročena kod sledećih banaka: Pro Banke D.D., Maribor – Republika Slovenija, Abanka Vipa D.D., Ljubljana i Banca Monte Dei Pashi di Siena S.p.A sa rokom dospjeća u periodu od 04. januara 2012. godine do 16. februara 2012. godine i kamatnom stopom u rasponu od 0.19% do 1.85%.

11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u državnom vlasništvu	206	-
- privredna društva u privatnom vlasništvu	1,318	1,865
- neprofitne organizacije	11	810
- fizička lica	833	851
- ostalo	13	9
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	29,351	26,358
- neprofitne organizacije	833	119
- opštine (javne organizacije)	34	85
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	1,464	3,317
- fizička lica	3,394	2,065
- ostalo	-	434
Dugoročni krediti, uključujući tekuća dospjeća:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	49,520	39,332
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	5,111	3,523
- neprofitne organizacije	5	49
- fizička lica	20,883	22,158
- opštine (javne organizacije)	505	34
	113,481	101,009
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti (napomena 5)	(4,011)	(2,657)
	109,470	98,352

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA (nastavak)**

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva sa rokom od 3 do 12 mjeseci, dok su dugoročni krediti odobreni na period 12 do 180 mjeseci i uglavnom se odnose na privredna društva iz oblasti trgovine, transporta, skladištenja, PTT, komunikacija, usluga, turizma, ugostiteljstva i građevinarstva. Kratkoročni krediti privrednim društvima se najčešće, odobravaju uz kamatnu stopu od 4% do 15% na godišnjem nivou (za kreditne kartice do 20.98%), ista kamatna stopa se primjenjuje i za dugoročne kredite. Ukoliko klijent uzima kredit na bazi 100% oročenog depozita kamatna stopa je pasivna kamata + 2%-4%. Kamatna stopa na kredite koji su odobreni komitentima čije su garancije realizovane na teret banke kretale su se od 19.5% do 23.25% na godišnjem nivou.

Kratkoročni krediti stanovništvu se odobravaju sa rokom od mjesec dana do 12 mjeseci. Dugoročni krediti stanovništvu obuhvataju kredite za adaptaciju stambenog i poslovnog prostora, finansiranje kupovine potrošnih dobara i ostale namjene. Dugoročni krediti stanovništvu odobravaju se na period od 13 mjeseci do 20 godina, uz kamatnu stopu od 0.9% do 2% na mjesecnom nivou.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliu obuhvata najvećim djelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore i Republike Hrvatske.

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Poljoprivreda, lov i ribolov	1,300	1,000
Građevinarstvo	4,897	4,094
Energetika i rudarstvo	3,514	64
Trgovina	32,603	28,948
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	5,368	1,967
Transport, skladištenje, PTT, komunikacije	14,591	11,347
Administracija, druge javne usluge	795	3,800
Trgovina nekretninama	2,694	3,209
Finansije	1,377	742
Stanovništvo	25,185	25,491
Ostalo	<u>21,157</u>	<u>20,347</u>
	<u>113,481</u>	<u>101,009</u>

12. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPJEĆA

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 2,569 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 1,093 hiljada) odnose se na Državne zapise Vlade Crne Gore čiji je rok dospjeća 28. februara 2012. godine i 27. jun 2012. godine. Državni zapisi nose prinos od 3.35% na godišnjem nivou. Ukupna nominalna vrijednost državnih zapisa na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 2,600 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**13. POSLOVNI PROSTOR I OSTALA FIKSNA AKTIVA**

Kretanje za 2011. i 2010. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Gradivinski objekti	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januara 2010.	377	725	1,373	138	2,613
Povećanja	1	60	-	594	655
Prenos	-	213	492	(705)	0
Otuđenja i rashodovanja	-	(42)	(52)	-	(94)
Stanje, 31. decembra 2010.	378	956	1,813	27	3,174
Povećanja	-	-	-	719	719
Nabavka	-	98	682	-	780
Smanjenje (prodaja)	-	-	(208)	(726)	(934)
Rashodovanja	-	(29)	(40)	-	(69)
Stanje, 31. decembra 2011.	378	1,025	2,247	20	3,670
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2010.	45	621	474	-	1,140
Amortizacija (napomena 8)	8	106	254	-	368
Otuđenja i rashodovanja	-	(42)	(34)	-	(76)
Stanje, 31. decembra 2010.	53	685	694	0	1,432
Amortizacija (napomena 8)	8	140	335	-	483
Smanjenje (prodaja)	-	-	(134)	-	(134)
Rashodovanja	-	(29)	(32)	-	(61)
Stanje, 31. decembra 2011.	61	796	863	0	1,720
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2011. godine	317	229	1,384	20	1,950
- 31. decembra 2010. godine	325	271	1,119	27	1,742

Na dan 31. decembra 2011. godine, Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjedenja otplate kredita i drugih obaveza.

14. STEČENA AKTIVA

Stečena sredstva obezbjedenja sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 478 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 485 hiljada) i u cijelosti se odnose na nekretnine koje su iskazane u vrijednosti ukupnih nenaplaćenih potraživanja umanjeno za obezvrjeđenje vrijednosti navedenih stečenih sredstva obezbjedenja u iznosu EUR 260 hiljada (napomene 5 i 16).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**15. ULAGANJA U KAPITAL DRUGIH PRAVNIH LICA****U hiljadama EUR****Ulaganja u banke i finansijske organizacije:**

- Tržište novca A.D., Beograd	2	2
- S.W.I.F.T. SRL	6	5
	8	7

Ulaganja u privredna društva u inostranstvu:

- Imlek A.D., Beograd	34	-
- Naftna industrija Srbije („NIS“) A.D., Novi Sad - Republika Srbija	28	47
	62	47

Ulaganja u privredna društva u zemlji:

- Bridgemont D.O.O., Podgorica	2	2
- Jugopetrol A.D. Kotor	14	-
- Crnogorski Telekom A.D, Podgorica	121	32
- Zetatrans A.D , Podgorica	3	3
- Prenos A.D., Podgorica	7	5
- Kontejnerski terminal i generalni tereti A.D., Bar	4	-
- Barska plovidba A.D., Bar	2	-
- Fond zajednickih ulaganja Moneta A.D.	1	-
- Autoremont A.D.	6	-
- Kombinat aluminijuma Podgorica A.D., Podgorica	-	2
- Luka Bar A.D., Bar	-	1
	160	45
	230	99

16. OSTALA AKTIVA**U hiljadama EUR**

Potraživanja za kamate	2011.	2010.
Potraživanja po osnovu naknada	803	952
Nematerijalna ulaganja	129	147
Aktivna vremenska razgranicenja	550	705
Dati avansi	475	566
Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije	11	80
Potraživanja za refundacije troškova	28	449
Potraživanja od zaposlenih	138	89
Ostala potraživanja	141	135
	366	67
	2,641	3,190
Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu:		
- kamate (napomena 5)	13	10
- rizik zemlje (napomena 5)	14	54
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 5)	9	135
- stečena aktiva (napomena 5)	260	268
- ostala potraživanja (napomena 5)	23	18
	319	485
	2,322	2,705

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**16. OSTALA AKTIVA (nastavak)**

Promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2011. i 2010. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januara	1,345	968
Povećanja	139	390
Rashodovanje	(76)	(13)
Stanje, 31. decembra	1,408	1,345
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januara	640	413
Amortizacija (napomena 8)	287	238
Rashodovanje	(69)	(11)
Stanje, 31. decembra	858	640
Neotpisana vrijednost na dan:		
- 31. decembra	<u>550</u>	<u>705</u>

Na dan 31. decembra 2011. godine, nematerijalna ulaganja u iznosu EUR 550 hiljada najvećim dijelom se odnose na ulaganja u softvere u iznosu EUR 233 hiljada, licence u iznosu EUR 114 hiljada i ulaganja u nekretnine koje nisu u vlasništvu Banke u iznosu EUR 204 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

17. DEPOZITI

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Depoziti po viđenju:		
- vladine agencije	1,136	1,732
- fondovi	35	34
- opštine (javne organizacije)	85	72
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	1,572	6,109
- privredna društva u privatnom vlasništvu	22,528	15,511
- banke	198	165
- finansijske institucije	294	925
- neprofitne organizacije	1,305	2,303
- fizička lica	12,547	11,111
- ostali	50	42
Kratkoročni depoziti:		
- vladine agencije	700	1,240
- fondovi	2,000	800
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	797	639
- privredna društva u privatnom vlasništvu	10,762	11,518
- banke	-	2,725
- finansijske institucije	5,205	6,636
- neprofitne organizacije	194	682
- fizička lica	25,430	19,452
Dugoročni depoziti:		
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	700	-
- privredna društva u privatnom vlasništvu	2,390	781
- neprofitne organizacije	23	23
finansijske institucije	275	121
- fizička lica	9,627	2,512
	97,853	85,133

Depoziti po viđenju fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.1% do 1% na godišnjem nivou. Depoziti stanovništva po viđenju u stranoj valuti su deponovani, u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 0.1% do 1% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.2% do 7% godišnje u zavisnosti od paketa štednje koji se izabere i iznosa koji se oročava (do EUR 5 hiljada, od EUR 5 hiljada do EUR 50 hiljada i preko EUR 50 hiljada). Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u stranoj valuti su deponovani u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 1.2% do 3% na godišnjem nivou.

Kratkoročno oročeni depoziti privrednih društava u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.2% do 7% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i iznosa koji se oročava (do EUR 50 hiljada, od EUR 50 hiljada do EUR 100 hiljada i preko EUR 100 hiljada). Na kratkoročne oročene depozite u drugim valutama kamatne stope se kreću u rasponu od 1% do 2%. Dugoročno oročeni depoziti privrednih društava su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.2% do 7% na godišnjem nivou u zavisnosti od iznosa koji se oročava i valute.

Na depozite po viđenju javnih i drugih organizacija se obračunava kamata u rasponu od 0.00% do 2.25% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

18. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA I POZAJMICAMA

U hiljadama EUR	Period (Godina Meseci)	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
<i>Obaveze prema kreditorima u inostranstvu:</i>				
The European Fund for Southeast Europe				
("EFSE") Montenegro B.V.				
Evropska investiciona banka	5g	5.43%	5,000	3,000
Evropska investiciona banka	12g	4.032%	2,499	2,600
Evropska investiciona banka	12g	3.923%	1,400	1,400
Evropska investiciona banka	12g	3.604%	4,000	4,000
Evropska investiciona banka	12g	3.168%	2,010	2,010
Evropska investiciona banka	12g	3.019%	1,990	1,990
Evropska investiciona banka	12g	3.841%	3,101	-
Evropska investiciona banka	12g	3.181%	899	-
Podravska Banka D.D. Koprivnica	6m	4.25%	2,000	-
Probanka D.D. Maribor	3m	3.72%	2,988	-
Banca Monte Dei Paschi Di Siena Sp	10m	4.529%	1,000	-
			26,887	15,000

EFSE je Banci u 2010. godini odobrio kredit u ukupnom iznosu EUR 5,000 hiljada uz kamatnu stopu od 5.43% na period od pet godina, uz „grejs“ period u trajanju od 12 mjeseci odnosno do 22. marta 2012. godine. Zaključno sa 31. decembrom 2011. godine Banka je iskoristila EUR 5,000 hiljada. Kredit se otplaćuje u jednakim polugodišnjim ratama. U skladu sa uslovima ugovora, Banka ima obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima. Na dan 31. decembra 2011. godine finansijski pokazatelji Banke su usaglašeni sa uslovima ugovora po navedenom osnovu. Preuzete obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 5,000 hiljade. Banka ima obavezu da sredstva kredita usmjerava za podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, uz uslov da pojedinačni iznos odobrenog kredita ne može biti veći od EUR 100 hiljada, odnosno ukupan iznos kredita koji se odobravaju grupi povezanih privrednih društava ne može biti veći od EUR 300 hiljada.

Sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci („EIB“) po osnovu dugoročnih kredita u iznosu EUR 15,899 hiljada (31. decembra 2010. godine: 12,000 hiljada). EIB je odobrio sredstva kredita u iznosu EUR 16,000 hiljada, odnosno preuzete obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine po navedenom osnovu iznose EUR 15,899 hiljade. Krediti su odobreni za podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, uz „grejs“ period u trajanju do maksimum dvije godine. Sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih obaveza predstavlja garancija Vlade Crne Gore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PREMA VLADI

U hiljadama EUR	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Investicione razvojni fond Crne Gore A.D., Podgorica	5-10	1.75%-7.5%	2,368	2,195
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	4-8	0-1%	521	521
			<u>2,889</u>	<u>2,716</u>

Obaveze prema Vladi Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 2,889 hiljada odnose se na obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 2,368 hiljada od Investicione razvojni fond Crne Gore odobrenim za kofinansiranje malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, sa „grace“ periodom od 1 do 2 godine i obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 521 hiljada od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća sa odobrenim grace periodom od 12 do 18 mjeseci.

20. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Obaveze za obračunate kamate	1,193	1,263
Razgraničene naknade za odobravanje kredita	823	732
Obaveze prema dobavljačima	247	149
Obaveze po osnovu poreza	206	53
Odložene poreske obaveze (napomena 9)	21	26
Obaveze po osnovu unaprijed naplaćenih potraživanja po kreditima	1,065	1,439
Rezervisanja za naknade zaposlenih (napomena 5)	65	57
Ostale obaveze	<u>334</u>	<u>54</u>
	<u>3,952</u>	<u>3,773</u>

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 66 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- a) komutativnih brojeva, izrađenih na osnovu izračunate vjerovatnoće doživljjenja stanovništva Crne Gore iz popisa 1980 - 1982. godine i
- b) godišnje kamatne stope od 12% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Stanje, na početku godine	57	54
Rezervisanja u toku godine (napomena 5)	9	3
Stanje, na kraju godine	<u>66</u>	<u>57</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

21. REZERVE ZA POTENCIJALNE KREDITNE GUBITKE PO VANBILANSNIM IZLOŽENOSTIMA

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti (napomena 5)	375	215
- operativnog rizika	300	279
	675	494

22. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine akcijski kapital Banke čini 31,305 obične akcije nominalne vrijednosti EUR 511.29. Zakon o bankama („Sl. list RCG“ br. 17/2008, br. 44/2010 i br. 40/2011) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti EUR 5,000 hiljada. Na dan 31. decembra 2011. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine prikazana je u sljedećem pregledu:

Naziv akcionara	2011.			2010.		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
HB - zbirni kastodi račun 4	5,281	2,700	16.87%	-	-	-
Flandria Participations						
Financieres	-	-	-	5,000	2,556	15.97%
Cerere s.r.l	4,360	2,229	13.93%	4,360	2,229	13.93%
Gorgoni Antonia	3,131	1,601	10.00%	3,131	1,601	10.00%
Gorgoni Lorenzo	2,591	1,325	8.28%	2,591	1,325	8.28%
Todorović Miljan	2,316	1,184	7.40%	2,316	1,184	7.40%
Ostali	13,626	6,967	43.53%	13,907	7,111	44.43%
	31,305	16,006	100%	31,305	16,006	100.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**23. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBG**

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list CG“, br. 38/2011), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke i dopunskog kapitala Banke, umanjen za odbitne stavke. Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 22,540 (31. decembra 2010. godine: EUR 20,916 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 22,540 (31. decembra 2010. godine: EUR 20,916 hiljada). Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisione premije i neraspoređeni iznos dobiti iz tekuće godine, umanjeni za iznos gubitka iz prethodnih godina i iznos nematerijalne imovine.

Banka na dan 31. decembra 2011. godine ima dopunski kapital u iznosu od EUR -54 hiljade, a koji se odnosi na revalorizacione rezerve nastale po osnovu svodenja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju na fer tržišnu vrijednost.

Ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 106,740 (31. decembra 2010. godine: EUR 108,477 hiljada). U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembra 2011. godine, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2011. godine, iznosi 16.98% (31. decembra 2010. godine: 15.54%) i veći je od propisanog minimuma.

Na dan 31. decembra 2011. godine nijedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

24. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze:		
Garancije privrednim društvima:		
- platice	16,327	16,212
- činidbene	3,721	1,047
- ostale vrste garancija	8,034	6,338
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene odobrene kredite	4,342	2,476
Akreditivi	-	96
Druge vanbilansne pozicije:		
- komisioni poslovi	131	131
- kastodi i brokersko-dilerski poslovi	83,584	13,614
- kolaterali	269,274	246,954
- otpisani krediti	2,576	1,819
- tekući ugovori za transakcije sa devizama / promptna prodaja deviza	830	801
	<u>388,819</u>	<u>289,488</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Zakonom o bankama ("Sl. list CG" br. 17/2008, br. 44/2010 i br. 40/2011) je definisano da značajan uticaj na poslovanje Banke, imaju lica koja postavljaju najmanje jednog predstavnika u Odboru direktora ili sličan organ, bilo kroz vlasništvo nad akcijama, na osnovu saglasnosti sa vlasnicima ili na bilo koji drugi način. U skladu sa Zakonom o bankama, transakcije sa povezanim licima su prikazane u narednim tabelama:

U hiljadama EUR	2011.	2010.
Potraživanja		
- Miljan Todorović	1	-
	<u>1</u>	<u>-</u>
Obaveze		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- Montenegro berza	10	-
- Miljan Todorović	5	-
- Sigifredo Montinari	1	-
- Gorgoni Lorenzo	15	12
	<u>31</u>	<u>12</u>
<i>Oročeni depoziti</i>		
- Miljan Todorović	360	530
- Montenegro berza	-	59
	<u>360</u>	<u>589</u>
Ukupno obaveze	<u>391</u>	<u>601</u>

Rashodi iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2011. godine iznosili su EUR 67 hiljada (2010. godina: EUR 95 hiljada), dok su prihodi iznosili EUR 30 hiljada.

Na dan 31. decembra 2011. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 1,595 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 1,249 hiljade), a odnose se na potraživanja za odobrene kredite, potraživanja za prekoračenja po tekućim računima i potraživanja po osnovu kreditnih kartica.

Tokom 2011. godine, ukupne bruto naknade lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima iznose EUR 594 hiljade (2010. godine: 556 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA**

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava, sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstva da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	34,986	3,478	-	36	-	-	38,500
Aktiva za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	26	-	-	-	-	-	26
Krediti i ostala potraživanja HOV koje se drže do dospjeća	7,892	12,313	13,304	24,249	43,053	12,670	113,481
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	1,813	-	-	11	483	-	2,307
Ukupno	44,717	16,885	14,779	24,296	43,536	12,670	156,883
Finansijske obaveze							
Depoziti	21,351	31,818	11,224	22,346	9,668	1,446	97,853
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	1,000	5,613	161	957	9,316	9,840	26,887
Obaveze prema Vladi	145	50	76	183	1,869	566	2,889
Ostale finansijske obaveze	981	228	361	401	879	286	3,136
Ukupno	23,477	37,709	11,822	23,887	21,732	12,138	130,765
Ročna neusklađenost:							
- 31. decembra 2011.	21,240	(20,824)	2,957	409	21,804	532	26,118
- 31. decembra 2010.	11,240	(10,189)	(595)	1,556	21,140	526	23,678
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2011.	21,240	416	3,373	3,782	25,586	26,118	
- 31. decembra 2010.	11,240	1,051	456	2,012	23,152	23,678	
% od ukupnog izvora sredstava:							
- 31. decembra 2011.	16.2%	0.3%	2.6%	2.9%	19.6%	20.0%	
- 31. decembra 2010.	10.7%	1.0%	0.4%	1.9%	22.0%	22.5%	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	22,741	1,506	-	-	-	-	24,247
Aktiva za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	42	-	-	-	-	-	42
Krediti i ostala potraživanja HoV koje se drže do dospjeća	8,500	15,310	13,703	20,970	32,486	10,040	101,009
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	1,962	-	-	74	484	-	2,520
Ukupno	33,245	17,909	13,703	21,044	32,970	10,040	128,911
Finansijske Obaveze							
Depoziti	21,444	27,830	13,650	18,863	2,928	418	85,133
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim obavezama	-	-	-	101	6,692	8,207	15,000
Obaveze prema Vladi	90	31	59	96	1,706	734	2,716
Ostale finansijske obaveze	471	237	589	428	504	155	2,384
Ukupno	22,005	28,098	14,298	19,488	11,830	9,514	105,233
Ročna neusklađenost							
-31. decembar 2010.	11,240	(10,189)	(595)	1,556	21,140	526	23,678
-31. decembar 2009.	8,166	(7,664)	466	(786)	20,871	801	21,854
Kumulativni GAP:							
-31. decembar 2010.	11,240	1,051	456	2,012	23,152	23,678	
-31. decembar 2009.	8,166	502	968	182	21,053	21,854	
% Od ukupnog izvora sredstva							
-31. decembar 2010.	10.7%	1.0%	0.4%	1.9%	22.0%	22.5%	
-31. decembar 2009.	10.5%	0.6%	1.2%	0.2%	27.0%	28.0%	

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

27. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik Banke, u uslovima čestih promjena kamatnih stopa i neravnomjerne ponude i tražnje kapitala, zahtijeva posebnu pažnju Banke. Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijene kredita u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa, sa jedne strane, i mogućnost smanjenja optimalne razlike između prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa, sa druge strane.

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2011. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osetljiva aktiva						
Kamatnosni depoziti u ostalim institucijama	6,571	3,478	-	-	-	10,049
Kamatnosne hartije od vrijednosti	-	1,094	1,475	-	-	2,569
Krediti i ostala potraživanja	7,892	12,313	13,304	24,249	55,723	113,481
Ostala osjetljiva aktiva	803	-	-	-	-	803
Ukupno	15,266	16,885	14,779	24,249	55,723	126,902
% od ukupne kamatonosne aktive	12.03%	13.31%	11.65%	19.11%	43.91%	100.00%
Osetljiva pasiva						
Kamatnosni depoziti	11,346	11,366	15,070	27,794	24,574	90,150
Kamatnosne pozajmice	1,146	5,663	236	1,139	21,592	29,776
Ukupno	12,492	17,029	15,306	28,933	46,166	119,926
% od ukupne kamatonosnih obaveza	10.42%	14.20%	12.76%	24.13%	38.50%	100.00%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2011. godine	2,774	(144)	(527)	(4,684)	9,557	6,976
- 31. decembra 2010. godine	2,527	7,434	(3,481)	(3,013)	9,674	13,141
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2011. godine	2,774	2,630	2,103	(2,581)	6,976	
- 31. decembra 2010. godine	2,527	9,961	6,480	3,467	13,141	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

27. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2010. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osetljiva aktiva						
Kamatnosni depoziti u ostalim institucijama	2,367	1,506	-	-	-	3,873
Kamatnosne hartije od vrijednosti	-	1,093	-	-	-	1,093
Krediti i ostala potraživanja	8,500	15,310	13,703	20,970	42,526	101,009
Ostala osjetljiva aktiva	975	-	-	-	-	975
Ukupno	11,842	17,909	13,703	20,970	42,526	106,950
% od ukupne kamatonosne active	11.07%	16.75%	12.81%	19.61%	39.76%	100.00%
Osetljiva pasiva						
Kamatnosni depoziti	9,226	10,444	17,125	23,787	15,511	76,093
Kamatnosne pozajmice	89	31	59	196	17,341	17,716
Ukupno	9,315	10,475	17,184	23,983	32,852	93,809
% od ukupne kamatonosnih obaveza	9.93%	11.17%	18.32%	25.57%	35.02%	100.00%
Izloženost riziku od promene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2010. godine	2,527	7,434	(3,481)	(3,013)	9,674	13,141
- 31. decembra 2009. godine	6,136	2,757	(1,539)	(3,452)	14,330	18,232
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2010. godine	2,527	9,961	6,480	3,467	13,141	
- 31. decembra 2009. godine	6,136	8,893	7,354	3,902	18,232	

28. DEVIZNI RIZIK

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2011. godine. Banka je izložena efektima promjena deviznih kurseva najznačajnijih valuta, koji utiču na njen finansijski položaj i novčane tokove. Rukovodstvo uspostavlja ograničenja na stepen izloženosti po valutama i ukupno koja se redovno prate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

28. DEVIZNI RIZIK (nastavak)

	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	7,256	69	138	19	7,482
Obaveze u devizama	-	7,450	67	137	3	7,657
Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2011. godine	<u>-</u>	<u>(194)</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>16</u>	
- 31. decembra 2010. godine	<u>-</u>	<u>(165)</u>	<u>24</u>	<u>3</u>	<u>11</u>	
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2011. godine	<u>-</u>	<u>(0.83%)</u>	<u>0.01%</u>	<u>0.00%</u>	<u>0.07%</u>	
- 31. decembra 2010. godine	<u>-</u>	<u>(0.71%)</u>	<u>0.10%</u>	<u>0.02%</u>	<u>0.05%</u>	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2011. godine		<u>(175)</u>				
- 31. decembra 2010. godine		<u>(127)</u>				
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2011. godine		<u>(0.75%)</u>				
- 31. decembra 2010. godine		<u>(0.54%)</u>				

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2011. godine protiv Banke se vodi više sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Ukupna vrijednost sporova iznosi EUR 28 hiljada. Ishod sporova u toku za sada nije moguće pouzdano procijeniti, ali mišljenje rukovodstva i pravnog savjetnika je da se ne očekuju negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke za 2011. godinu.

Ukupan iznos sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u kojima je Banka tužilac iznosi EUR 1,856 hiljada.

30. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda. Banka je registrovana kao akcionarsko društvo čiji se akcijski kapital sastoji od 31,305 običnih akcija. Zarada po akciji na dan 31. decembra 2011. godine iznosila je EUR 0.05 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 0.04 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. DEVIZNI KURSEVI

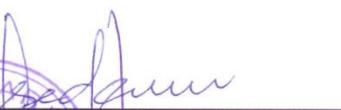
Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine bili su:

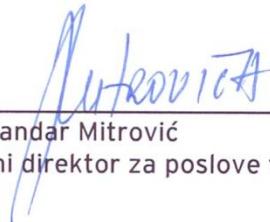
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
USD	0.7729	0.7530
CHF	0.8226	0.8016
GBP	1.1972	1.1625

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali objelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izvještaje Banke za 2011. godinu.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

_____
Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

_____
Aleksandar Mitrović
Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

**ZA INTERNU UPOTREBU OD STRANE
CENTRALNE BANKE CRNE GORE**

**ANALIZE UZ
FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2011. GODINU**

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

A ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

I UVOD

Finansijski izvještaji Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu „Banka“), koji su bili predmet revizije sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka. Propisani obrasci finansijskih iskaza su u zakonskom roku dostavljeni Centralnoj banci Crne Gore.

II ANALIZA BILANSA USPJEHA I BILANSA STANJA

Detaljna analiza pozicija bilansa uspjeha i bilansa stanja je data u napomenama 4 do 31 uz finansijske izvještaje.

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE

I KVALITET AKTIVE BANKE

Klasifikacija aktive i odgovarajućih vanbilansnih stavki, u smislu utvrđivanja kvaliteta aktive, izvršena je saglasno Odluci Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i 41/2009) odnosno u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 64/2009, 87/2009, br. 66/2010 i br. 70/2010). Na osnovu izvršene klasifikacije i u skladu sa internim politikama, Banka je formirala rezerve za potencijalne gubitke sa stanjem na dan 31. Decembra 2011. godine u iznosu EUR 5,005 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 3,636 hiljada).

Na osnovu izvršene revizije i provjere izvršene klasifikacije na selektiranom uzorku dužnika Banke, a polazeći od odgovarajuće Odluke Centralne banke Crne Gore, revizor nije identifikovao nepravilnosti u klasifikaciji klijenata izvršenoj od strane Banke.

Klasifikacija Banke je provjerena od strane revizora na uzorku koji pokriva 52.21 % ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku na dan 31. decembra 2011. godine (isključujući kredite odobrene stanovništvu).

Pokazatelji poslovanja dužnika uzeti su u obzir prilikom klasifikacije aktive i utvrđivanja potrebne rezerve za potencijalne gubitke Banke, kao i kvalitet servisiranja duga, obnavljanje kredita istim dužnicima u toku godine, kvalitet instrumenata obezbjeđenja naplate i potvrda naplate kredita i kamata u toku 2011. godine odnosno do dana sastavljanja finansijskih izvještaja za 2011. godinu.

Sumirajući rezultate ispitivanja kvaliteta bilanske i vanbilanske aktive Banke sa stanovišta naplativosti i potrebe za stvaranjem rezerve za obezbjeđenje Banke od potencijalnih gubitaka saglasno iznijetom pristupu, dobijeni su sljedeći odnosi i pokazatelji:

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)**I KVALITET AKTIVE BANKE (nastavak)**

- Rizična bilansna i vanbilansna aktiva Banke se na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine sastoje iz sljedećeg:

U hiljadama EUR	2011.		2010.		Formiran a rezerva	
	Iznos	U %	Formiran a rezerva	Iznos	U %	
Krediti	113,481		4,330	101,009		3,142
Minus: krediti obezbijedeni novčanim kolateralom	(9,652)			(5,176)		-
	103,829	72.44	4,330	95,833	76.90	3,142
Obračunate kamate	803	0.56		950	0.76	
Ostale stavke aktive	9,118	6.36		3,698	2.97	
Preuzete i potencijalne obaveze	29,576	20.64	675	24,135	19.37	494
Ukupna izloženost riziku	143,326	100.00	5,005	124,616	100.00	3,636

- Na dan 31. decembra 2011. godine, struktura plasmana Banke po kategorijama rizičnosti nakon umanjenja za iznose položenog novčanog depozita je sljedeća:

2011		U hiljadama EUR			
Kategorija	Krediti	Obračunate kamate	Vanbilansna evidencija	Ukupno	U %
A	35,995	234	17,145	53,374	39.80
B	57,942	475	11,735	70,152	52.31
C	8,981	-	543	9,524	7.10
D	911	-	153	1,064	0.79
	103,829	709	29,576	134,114	100.00

- Na dan 31. decembra 2010. godine, struktura plasmana Banke po kategorijama rizičnosti nakon umanjenja za iznose položenog novčanog depozita je sljedeća:

U hiljadama EUR		U hiljadama EUR			
Kategorija	Krediti	Obračunate kamate	Vanbilansna evidencija	Ukupno	U %
A	45,576	482	14,940	60,998	51.34
B	42,945	379	7,151	50,475	42.49
C	6,910	6	10	6,926	5.83
D	402	-	-	402	0.34
	95,833	867	22,101	118,801	100.00

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

Rizična bilansna aktiva koju čini zbir ponderisane bilansne aktive i potrebnog kapitala za tržišne rizike, operativni rizik, rizik zemlje i druge rizike pomnoženog recipročnom vrijednošću propisanog pokazatelja adekvatnosti kapitala, na dan 31. decembra 2011. godine, predstavlja 70.21% (31. decembra 2010. godine: 87.51%) ukupne bilansne aktive (prije umanjenja za rezerve za kreditne gubitke i potencijalne gubitke na ostalu aktivu).

Kreditna politika Banke je u saglasnosti sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje koncentracijom kredita i poslovanju sa licima povezanim sa bankom.

II KAPITAL I ADEKVATNOST KAPITALA

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine se sastoji od 31,305 običnih akcija nominalne vrijednosti EUR 511.29.

Na dan 31. decembra 2011. godine, nepokriveni gubitak iznosi EUR 306 hiljada (31. decembra 2010. godine: 1,828 hiljada).

Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 22,540 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 20,916 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke („Sl. list CG“, br. 38/2011), na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 22,594 hiljada. Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisione premije i iznos neto dobiti iz tekuće godine, umanjen za iznos nepokrivenih gubitka iz prethodnih godina i iznos nematerijalne imovine.

Banka na dan 31. decembra 2011. godine ima dopunski kapital u iznosu od EUR -54 hiljade, a koji se odnosi na revalorizacione rezerve nastale po osnovu svođenja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju na fer tržišnu vrijednost.

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 106,740 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 108,477 hiljada).

Potreban kapital za tržišne rizike na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 70 hiljada, za operativni rizik iznosi EUR 1,380 hiljada, za rizike zemlje iznosi EUR 584 hiljada i za ostale rizike iznosi EUR 567 hiljada.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2011. godine, iznosi 16.98% (na dan 31. decembra 2010. godine: 15.54%) i veći je od propisanog minimuma.

Na dan 31. decembra 2011. godine ni jedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)****III LIKVIDNOST BANKE**

Upravljanje rizikom likvidnosti je definisano Politikom upravljanja rizikom likvidnosti kojom je definisano da odgovornost u upravljanju likvidnošću Banke, nose sljedeći organi Banke:

- Rukovodstvo Banke
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO)
- Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima i drugi poslovni sektori i službe Banke

Banka održava likvidnost konstantno prateći usklađenost izvora i plasmana, da bi na taj način bila u mogućnosti da sve svoje obaveze, kao i obaveze svojih deponenata, izmiruje u rokovima dospjeća, pokušavajući istovremeno da zadovolji potrebe osnivača i poslovnih komitenata prilikom odobravanja kredita, odnosno da uskladi rokove dospjeća kredita sa potrebama zajmotražioca.

Likvidnost Banke se, na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine, može bliže sagledati iz sljedećih pokazatelja:

		2011	2010
Dati krediti	113,481		
-----	= -----	x 100 =	115.97%
Depoziti	97,853		118.65%
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	38,500		
-----	= -----	x 100 =	39.35%
Depoziti	97,853		28.48%
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	38,500		
-----	= -----	x 100 =	24.74%
Ukupna aktiva	155,593		18.83%
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	38,500		
-----	= -----	x 100 =	41.48%
Kratkoročne obaveze	92,815		28.90%

Ročna usklađenost finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2011. godine je prikazana u napomeni 26 uz finansijske izvještaje.

IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA

Primjenjivane kamatne stope utvrđene su Odlukom o kamatnim stopama. Ova odluka definiše osnovne ciljeve i smjernice politike kamatnih stopa, principe i način utvrđivanja visine kamatnih stopa po kojima Banka ugovara, obračunava i naplaćuje kamate na plasmane i druga potraživanja, odnosno plaća na depozite i ostala primljena sredstva.

Banka prihvata određenu izloženost efektima promjena u nivoima tržišnih kamatnih stopa na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kao rezultat takvih promjena, može doći do povećanja kamatne marže Banke, ali može takođe doći i do smanjenja ili nastanka gubitka u slučaju neočekivanih kretanja kamatnih stopa.

Rizik promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2011. godine je prikazan je u napomeni 27 uz finansijske izvještaje.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)

U skladu sa Politikom za upravljanje tržišnim rizicima Banka kontroliše rizik od promjene kamatnih stopa uspostavljanjem internog limita za izloženost riziku kamatne stope.

Definisanjem limita su utvrđene granice za nivo izloženosti riziku kamatne stope na sljedeći način, a u skladu sa sa Politikom upravljanja tržišnim rizicima u Hipotekarnoj banci A.D., Podgorica:

- Prosječna kamatna marža ne smije pasti ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope.
- Banka prati i utvrđuje prosječne aktivne i pasivne kamatne stope, stavljanjem u odnos ostvarene prihode od kamata za posmatrani period sa prosječnom kamatonosnom aktivom za posmatrani period u cilju utvrđivanja prosječne aktivne kamatne stope, kao i stavljanjem u odnos ostvarenih rashoda po osnovu kamata za posmatrani period sa prosječnom kamatonosnom pasivom za posmatrani period u cilju utvrđivanja prosječne pasivne kamatne stope od prosječne aktivne kamatne stope, predstavlja kamatnu maržu, koja ne smije pasti ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope, koja se obračunava na način opisan u predhodnom tekstu.
- Navedeni obračun se radi kako za određeni mjesec, tako i kumulativno za period od početka godine do posmatranog perioda, tako da se obezbjeđuju podaci na osnovu kojih se može pratiti kretanje prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kretanje kamatne marže za posmatrani mesec i period.

U slučaju pada prosječne kamatne marže ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope, Sektor za upravljanje rizicima, odnosno Služba za nadzor i izvještavanje o rizicima će informisati ALCO odbor, koji je u obavezi da predloži mjere za održavanje poslovanja u okviru definisanih limita:

- ukupna godišnja kumulativna razlika za pozicije u EUR ne smije prelaziti 45% ukupne aktive, odnosno 45% ukupne pasive,
- ukupna polugodišnja kumulativna razlika za pozicije u EUR ne smije prelaziti 36% ukupne aktive, odnosno 36% ukupne pasive,
- ukupna godišnja i polugodišnja kumulativna razlika za pozicije po pojedinim valutama ne smije prelaziti 9% ukupne aktive, odnosno 9% ukupne pasive,
- posmatrano agregatno za pozicije u svim valutama ukupna godišnja kumulativna razlika ne smije prelaziti 54% ukupne aktive, odnosno 54% ukupne pasive,
- posmatrano agregatno za pozicije u svim valutama ukupna polugodišnja kumulativna razlika ne smije prelaziti 45% ukupne aktive, odnosno 45% ukupne pasive.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)****IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)**

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite pravnim licima u toku 2011. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Godišnja kamatna stopa
Prekoračenje na žiro-računu (overdraft)	8.50 - 14.0
Gotovinski krediti	4.75 - 15.0
Revolving krediti	4.0 - 14.0
Krediti za plaćanje obaveza dobavljačima	10.5 - 14.0
Krediti za otkup potraživanja	11.5 - 15.0
Krediti za kupovinu automobila	11.0 - 14.0
Krediti za refinansiranje obaveza kod druge banke	10.5 - 14.0
	pasivna kamatna stopa
Krediti na bazi 100% oročenog depozita	+ 2.0 - 4.0
Krediti za finansiranje izvoznih potraživanja	10.0 - 13.5
Krediti za finansiranje kupovine opreme	10.0 - 13.5
Krediti za finansiranje adaptacija poslovnih prostora	10.0 - 13.5
Krediti za finansiranje kupovine osnovnih sredstava	10.0 - 13.5
Krediti za pripremu turističke sezone	13.0
Hipotekarni krediti	12.5 - 15.0

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2011. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Gotovinski krediti	0.9 - 1.5 p.m.
Hipotekarni krediti	0.95 - 1.5 p.m.
Krediti za adaptaciju i izgradnju	1.0 - 1.1 p.m.
Krediti za kupovinu automobile uz depozit 20%	1.1 - 1.4 p.m.
Krediti za razvoj turizma	1.0 - 1.2 p.m.
Krediti za pomorce	1.0 - 1.2 p.m.
Krediti za studente	1.0 - 1.2 p.m.
Krediti penzionerima	0.95 - 1.2 p.m.
Potrošački krediti	0.9 - 1.4 p.m.
Prekoračenje po tekućem računu	10.5 - 14.6 p.a.
Sprint krediti	0.95 - 1.5 p.m.
Poljoprivredni krediti	1.1 p.m.
Krediti za kupovinu robe	0.9 - 1.2 p.m.
Lombardni krediti na osnovu zaloge HOV	1.0 - 1.2 p.m.
Lombardni krediti na osnovu zaloge oročenih depozita u visini 100%	+2.5 p.m. na pasivnu kamatnu stopu

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)****IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)**

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica toku 2011. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Godišnja kamatna stopa
Depoziti po viđenju pravnih lica	0.1 - 1.0
Oročeni depoziti u dolarima - USD	1.2 - 2.0
Oročeni depoziti u eurima - €	0.2 - 7.0
Oročeni depoziti u ostalim valutama (AUD,CAD,CHF,GBP)	1.0 - 2.0

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2011. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Godišnja kamatna stopa
Dječja štednja Mravac-oročena kumulativna štednja	3.0 - 7.0
Oročena kumulativna štednja	3.0 - 7.0
Oročena štednja u \$, Oročena kumulativna štednja u \$, Dječja štednja Mravac-oročena kumulativna štednja u \$, Rentna štednja u \$	1.2 - 2.0
Oročena štednja u €	0.2 - 7.0
Oročena štednja, Oročena kumulativna štednja, Dječja štednja Mravac-oročena kumulativna štednja, Rentna štednja - u ostalim valutama (AUD, CAD, CHF, GBP)	1.2 - 2.0
Rentna štednja	3.0 - 7.0
Štednja po viđenju	0.1 - 1

V DEVIZNI RIZIK

Odlukom Centralne banke o minimalnim standardima za upravljanje tržišnim rizicima u bankama uspostavljeni su sljedeći limiti koji se odnose na otvorenu deviznu poziciju:

- Individualna otvorena pozicija na kraju dana za valute koje se dnevno nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke - max. 15% osnovnog kapitala
- Agregatna otvorena pozicija na kraju dana za valute koje se dnevno nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke - max. 20% osnovnog kapitala
- Neto otvorene pozicije na kraju dana za ostale valute, ne mogu iznositi više od 5% osnovnog kapitala banke na individualnoj osnovi (valute koje se ne nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke)
- Neto otvorene pozicije na kraju dana za ostale valute, ne mogu iznositi više od 10% osnovnog kapitala banke na agregatnoj osnovi.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)****V DEVIZNI RIZIK (nastavak)**

Na dan 31. decembra 2011. godine otvorena devizna pozicija Banke je bila sljedeća:

	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	7,256	69	138	19	7,482
Obaveze u devizama	-	7,450	67	137	3	7,657
Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2011. godine	-	(194)	2	1	16	
- 31. decembra 2010. godine	-	(165)	24	3	11	
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2011. godine	-	(0.83%)	0.01%	0.00%	0.07%	
- 31. decembra 2010. godine	-	(0.71%)	0.10%	0.02%	0.05%	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2011. godine		(175)				
- 31. decembra 2010. godine		(127)				
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2011. godine		(0.75%)				
- 31. decembra 2010. godine		(0.54%)				

VI RIZIK ZEMLJE

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o metodologiji za mjerjenje rizika zemlje u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i br. 40/2011), Banka je usvojila strategiju i politiku upravljanja rizikom zemlje. Rizik zemlje predstavlja vjerovatnoću ostvarivanja gubitaka za Banku, zbog nemogućnosti naplate potraživanja od lica izvan Crne Gore iz političkih, socijalnih i ekonomskih razloga zemlje u kojoj se nalazi sjedište dužnika.

Rizik zemlje je na dan 31. decembra 2011. godine obračunat uz primjenu važeće metodologije Rejting zemalja dužnika. Politikom upravljanja rizikom zemlje definisani su sljedeći procenti rezervisanja u skladu sa „rejtingom“ zemlje prema kojoj Banka ima izloženost (Standard & Poors'):

Rizične kategorije	Ponder rizika
Nerizične zemlje	0%
Zemlje niskog rizika	50-100%
Zemlje srednjeg rizika	150-250%
Zemlje visokog rizika	Minimalno 300%

Banka je na dan 31. decembra 2011. godine obračunala rezervu po osnovu izloženosti Banke riziku zemlje u iznosu od EUR 14 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 54 hiljada).

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

VII OPERATIVNI RIZIK

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje operativnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 24/2009), koja je donijeta na sjednici Savjeta Centralne banke Crne Gore, održanoj 23. i 24. februara 2009. godine, Banka je usvojila Politiku upravljanja operativnim rizikom.

Operativni rizik se definiše kao rizik pojave gubitka uslijed nepravilnog ili neodgovarajućeg ponašanja i aktivnosti zaposlenih, neadekvatnosti i/ili grešaka u procesima i organizaciji, neadekvatnosti i/ili grešaka u sistemima i infrastrukturi ili uslijed eksternih faktora i uticaja.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore, Banka je dužna da o gubicima nastalim iz operativnog rizika koji prelazi 1% rizičnog kapitala, obavijesti Centralnu banku Crne Gore i to najkasnije u roku od osam radnih dana od dana nastanka gubitka.

Na dan 31. decembra 2011. godine, rezervisanja za operativni rizik iznose EUR 300 hiljada (31. decembra 2010. godine: EUR 279 hiljada).

VIII SISTEM INTERNE KONTROLE I INTERNE REVIZIJE

Organizacionom strukturom Banke su uspostavljeni nivoi i linije nadležnosti kao i odgovornosti sa jasnim razgraničenjem između funkcije upravljanja i funkcije rukovođenja. Organi upravljanja Banke su: Skupština Banke i Odbor direktora Banke.

Bankom rukovodi Glavni izvršni direktor Banke.

U Banci je kao poseban organizacioni dio organizovano Odjeljenje interne revizije. Obavljanje aktivnosti odjeljenja interne revizije se vrši u skladu sa Procedurama interne revizije i godišnjim planom aktivnosti.

U skladu sa navedenim internim aktima obim aktivnosti interne revizije uključuje, ali nije ograničen na:

- Usaglašenost sa relevantnim pravilima, smjernicama, instrukcijama i standardima;
- Procjenu vrijednosti i pouzdanosti pravila i podjele dužnosti u okviru bankarskih operacija;
- Razmatranje i procjenu efektivnosti i pogodnosti finansijskih i administrativnih kontrola;
- Monitoring adekvatnosti, pouzdanosti, nepovredivosti sigurnosti računovodstva i ostalih informacionih sistema menadžmenta;
- Razmatranje efikasnosti i djelotvornosti bankarskih operacija;
- Ispitivanje validnosti mjera koje se koriste za postizanje bankarskih operacija;
- Test i procjena adekvatnosti i efikasnosti sistema interne kontrole;
- Razmatranje aplikacija i efikasnosti procedure upravljanja rizicima kao i ocjena metodologije procjene rizika;
- Ocjenu informacionih sistema, sa posebnim osvrtom na elektronske informacione sisteme i bankarsku aplikaciju;

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

VIII SISTEM INTERNE KONTROLE I INTERNE REVIZIJE (nastavak)

- Ocjenu tačnosti i pouzdanosti knjigovodstvenih finansijskih izvještaja;
- Ocjenu bankarskog sistema u određivanju kapitala u odnosu na procijenjeni rizik;
- Testiranje transakcija i funkcionisanja specifičnih procedura interne kontrole;
- Pridržavanje u pravnim i zakonskim propisima, etički kod, implementacija politika i procedura;
- Sprovodenje specijalnih istraživačkih aktivnosti.

Prilikom izvještavanja rukovodstva Banke, interna revizija djeluje nezavisno u cilju uspostavljanja i izvještavanja o adekvatnosti, pouzdanosti i efektivnosti kontrola koje koristi rukovodstvo Banke u upravljanju rizicima, što preventivno utiče na ostvarenje bankarskih ciljeva, kao i izvještavanja da li su bankarski resursi upotrijebljeni efikasno i efektivno u postizanju bankarskih ciljeva.

C PRIKAZ ORGANIZACIONE STRUKTURE BANKE

Banka svoje poslovanje obavlja u Centrali u Podgorici, filijalama u Podgorici, Bijelom Polju, Budvi, Nikšiću, Baru, Herceg Novom, Beranama, Kotoru i Ulcinju, kao i ekspositorama lociranim u Podgorici, Tivtu, Tuzima i Cetinju.

Banka svoje poslovanje obavlja preko sljedećih tijela i organizacionih djelova:

1. Skupština akcionara
2. Odbor direktora
  - 2.1. Odbor za reviziju
  - 2.2. Odbor za upravljanje kreditnim rizikom
  - 2.3. Odjeljenje interne revizije
  - 2.4. Odjeljenje za praćenje usklađenosti poslovanja sa propisima (Compliance)
  - 2.5. Ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.
  - 2.6. Šef sigurnosti informacionog sistema
3. Glavni izvršni direktor
  - 3.1. Služba administrativnih i kadrovske poslova
  - 3.2. Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima
  - 3.3. Služba platnog prometa u zemlji
  - 3.4. Služba platnog prometa sa inostranstvom
  - 3.5. Služba upravljanja sredstvima
  - 3.6. Služba kastodi poslova
  - 3.7. Služba za brokersko-dilerske poslove
4. Izvršni direktor za komercijalne poslove
  - 4.1. Komercijalni sektor
  - 4.2. Služba za razvoj novih proizvoda i marketing
  - 4.3. Poslovna mreža
5. Izvršni direktor za poslove upravljanja rizicima
  - 5.1. Sektor upravljanja rizicima
  - 5.2. Služba za kreditnu analizu
  - 5.3. Služba za vođenje rizičnih plasmana
  - 5.4. Služba za nadzor i izvještavanje o rizicima
  - 5.5. Služba za kontrolu kreditnog portfolija

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

C PRIKAZ ORGANIZACIONE STRUKTURE BANKE (nastavak)

6. Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

- 6.1. Sektor finansija i informatike
- 6.2. Služba računovodstva i izvještavanja
- 6.3. Odeljenje opštih poslova
- 6.4. Služba obračuna
- 6.5. Služba informatike

Na dan 31. decembra 2011. godine Banka je imala 163 zaposlenih radnika (31. decembra 2010. godine: 155 zaposlenih).

Kvalifikaciona struktura Banke na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine bila je sljedeća:

	Broj radnika	U %	Broj radnika	U %
Magistar	6	4	4	3
Visoka stručna spremna	78	48	75	48
Viša stručna spremna	17	10	15	10
Bachelor	12	7	9	6
Srednja stručna spremna	50	31	52	33
Kvalifikovan	-	-	-	-
	163	100	155	100

Članovi Odbora direktora, na dan 31. decembra 2011. godine su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Sigifredo Montinari	Predsjednik
Božana Kovačević	Zamjenik predsjednika
Snježana Pobi	Član
Renata Vinković	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, na dan 31. decembra 2011. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Renata Vinković	Predsjedavajući
Esad Zaimović	Član
Snježana Pobi	Član

Članovi Odbora za reviziju, na dan 31. decembra 2011. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Marko Žigmund	Predsjedavajući
Božana Kovačević	Član
Jovan Papić	Član

Na dan 31. decembra 2011. godine Glavni izvršni direktor je gospodin Esad Zaimović.

Na dan 31. decembra 2011. godine Glavni interni revizor je gospodin Veselin Ivanović.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

D IZVJEŠTAJ U SKRAĆENOM OBLIKU

U skladu sa Odlukom o izvještajima koje banke dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore, izvještaj u skraćenom obliku se sastoji od mišljenja revizora o finansijskim izvještajima Banke, Bilansa uspjeha i Bilansa stanja, podataka o sastavu Odbora direktora, Odbora za upravljanje kreditnim rizikom i Odbora za reviziju, podatke o generalnom direktoru i internom revizoru Banke i podatke o pokazateljima poslovanja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA AKCIJONARIMA HIPOTEKARNE BANKE A.D., PODGORICA

Izvještaj na finansijske izvještaje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2011. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2011. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Podgorica, 15. maj 2012. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Stephen Fish
Partner

Draško Popović
Ovlašćeni revizor

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

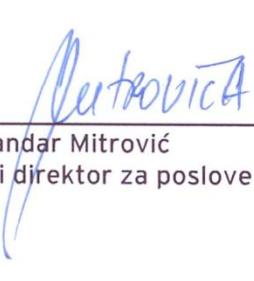
U hiljadama EUR	Napomene	2011.	2010.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	11,405	9,634
Rashodi kamata	3.1, 4b	<u>(3,873)</u>	<u>(3,433)</u>
Neto prihodi od kamata		7,532	6,201
Troškovi za gubitke	3.6, 5	<u>(2,160)</u>	<u>(1,334)</u>
Neto prihodi		5,372	4,867
Prihodi od naknada	3.1, 6a	3,817	3,105
Rashodi naknada	3.1, 6b	<u>(645)</u>	<u>(465)</u>
Neto prihodi od naknada		3,172	2,640
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		8,544	7,507
Ostali prihodi, neto	7	511	399
Opšti troškovi	8	<u>(7,379)</u>	<u>(6,827)</u>
NETO PRIHODI PRIJE VANREDNIH STAVKI		1,676	1,079
Vanredni prihod		27	263
Vanredni rashod		<u>(13)</u>	<u>(35)</u>
Neto vanredni prihod		14	228
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	9b	1,690	1,307
Porez na dobit	3.3, 9a	<u>(168)</u>	<u>(15)</u>
NETO DOBIT		1,522	1,292

Napomene na stranama od 7 do 34 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 16. januar 2012. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Žaimović
 Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	2011.	2010.
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	10	38,500	24,247
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, izuzev akcija		26	42
\Krediti i poslovi lizinga	11	109,470	98,352
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	12	2,569	1,093
Faktoring i forfeting		9	-
Potraživanja iz kastodi poslova		39	23
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	1,950	1,742
Stečena aktiva	14	478	485
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	15	230	99
Ostala aktiva	16	2,641	3,190
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	16	(319)	(485)
Ukupna aktiva		155,593	128,788
PASIVA			
Depoziti	17	97,853	85,133
Obaveze po osnovu kastodi poslova		247	49
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	18	26,887	15,000
Obaveze prema Vladi	19	2,889	2,716
Ostale obaveze	20	3,952	3,773
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	21	675	494
Ukupne obaveze		132,503	107,165
KAPITAL			
Akcijski kapital	22	16,006	16,006
Emisiona premija		7,444	7,444
Revalorizacione rezerve		(54)	1
Nepokriveni gubitak		(306)	(1,828)
Ukupan kapital		23,090	21,623
Ukupno pasiva		155,593	128,788
VANBILANSNA EVIDENCIJA	24	388,819	289,488

Napomene na stranama od 7 do 34 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 16. januar 2012. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 * Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

OSNOVNI PODACI BANKE NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

**PODACI O SASTAVU ODBORA DIREKTORA, ODBORA ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM,
ODBORA ZA REVIZIJU, GLAVNOM IZVRŠNOM DIREKTORU I GLAVNOM INTERNOM REVIZORU
BANKE**

Članovi Odbora direktora, na dan 31. decembra 2011. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Sigilfredo Montinari	Predsjednik
Božana Kovačević	Zamjenik predsjednika
Snježana Pobi	Član
Renata Vinković	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, na dan 31. decembra 2011. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Renata Vinković	Predsjedavajući
Esad Zaimović	Član
Snježana Pobi	Član

Članovi Odbora za reviziju, na dan 31. decembra 2011. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Marko Žigmund	Predsjedavajući
Božana Kovačević	Član
Jovan Papić	Član

Na dan 31. decembra 2011. godine Glavni izvršni direktor je gospodin Esad Zaimović.

Na dan 31. decembra 2011. godine Glavni interni revizor je gospodin Veselin Ivanović.

POKAZATELJI POSLOVANJA BANKE NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

Pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine su bili sljedeći:

Ostvareni pokazatelji poslovanja	2011.	2010.
Osnovni kapital	EUR 22,594 hiljada	EUR 20,916 hiljada
Dopunski kapital	(54)	-
Sopstvena sredstva	EUR 22,540 hiljada	EUR 20,916 hiljada
Ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva	EUR 106,740 hiljade	EUR 108,477 hiljade
Koefficijent solventnosti	16.98%	15.54%
Povraćaj na prosječnu aktivu	1.07%	1.13%
Povraćaj na prosječni kapital	6.81%	6.16%